

OBRAS DORS

N° 1 de genièr de 1969

QLASERNS D'INVENTARI DE LA CREACION LITERARIA OCCITANA

OBRADORS

*Ben vuelh que sachan li plusor
D'est vers si's de bona color,
Qu'ieu ai trach de mon obrador.*

Aqueles tres bordons primièrs de la cançon VI de Guilhem de Peitieu, nostre primièr trobador e primièr poèta en lenga vulgara del mond roman, exprimisson çò que serà la tòca d'aquela publicacion del Centre d'Estudis occitans de nòstra Universitat.

Tòca dobla. Seguent l'exemple de Guilhem, lo primièr trobador, es a dire lo primièr creaire d'òbras, OBRADORS serà vertadièrament un obrador que i obraràn totes los Occitans que se senton e se vòlon lo gost de cercar la flor d'aicelh mestièr coma encara ditz Guilhem. Totes sens distinguir las preferéncias de cadun, totes ancians e joves, mas mai que mai los joves de las Universitats de totes los païses occitans e de totas las escòlas superioras o non, e mai encara los autres que lor escòla es la vida. OBRADORS serà doncas lo luòc de la creacion literària d'òc.

En segond serà un luòc de se pensar sus aquela creacion: un centre d'estudi e de cercas sus la creacion. Aiçò pèr respondre a Guilhem quora escriu: — Ben vuelh que sachan li plusor — d'est vers si's de bona color.

Aquela segonda part del trabalh d'OBRADOR serà essenciala. Quasiment nula es fins ara, la cèrca d'aqueste biais. Totes los problèmas de lenga e d'estil qu'an permès, per exemple, los progresses de la letradura romanesca, per se'n téner a un pòble fraire, deuràn èstre la caça dels esperfòrces d'OBRADOR. Çò que s'es encara pas jamai fach pèr l'òc. Robèrt Lafont durbirà lo talh tre aqueste primièr numerò.

Creacion e reflexion: l'obrador es dubert. Fasèm lo vòt que las endevenenças avenidoiras, fagan pas jamai calar aquela aventura.

Carles CAMPROS.

NIVELS DE LENGA E DE LENGATGES DINS L'ESCRICH OCCITAN (Introduccion a una estilistica d'òc)

Se comença d'existir e de prene vam un estudi de la literatura d'òc coma fach istoric e tanplan coma fach contemporanèu, una istòria e una critica literària amb de pretencions d'objectivitat, desfauta encara totalament un estudi occitan que prenguèsse coma amira l'estilistica, son objècte costumier, qu'es lo gaubejar de la lenga per l'escrivan, e sos metòdes experimentats dins d'autres domènis linguistics e dins d'autres airals de cultura. Pr'aquò la necessitat d'aquel estudi es de bon comprene, evidenta qu'es gaireben tre que trevatz los mitans d'escrivèires e de legèires de l'occitan, amb tot un ensems de prejudjats que pesan sobre la consciéncia dels uns e dels autres. Aqueles prejudjats son pas, vertat, causa de se'n estonar ni mai de se n'escalustrar: es probable que pòt pas i aver de creacion, istoricament e sociologicament definida, sens un aparèlh actiu de prejudjats, que son lo signe de familha, lo quite critèri de l'identitat del grop, del nogal de creacion. Mas los que dins la produccion occitana modèrna se desvolopan, o fan sobre un terren d'una tala dificultat e complexitat (la rason n'estent la situacion de bilinguisme de l'autor e de son public), que jògan lo ròtle vertadièrament